EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 23.5.2022
COM(2022) 612 final

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

over het nationale hervormingsprogramma 2022 van Frankrijk

{SWD(2022) 612 final} - {SWD(2022) 640 final}

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

over het nationale hervormingsprogramma 2022 van Frankrijk

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden[1], en met name artikel 6, lid 1,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad[2], waarbij de herstel- en veerkrachtfaciliteit is ingesteld, is op 19 februari 2021 in werking getreden. De herstel- en veerkrachtfaciliteit biedt financiële ondersteuning voor de uitvoering van hervormingen en investeringen, die zullen worden gerealiseerd met budgettaire stimulansen die door de Unie worden gefinancierd. Zij draagt bij tot het economisch herstel en tot de uitvoering van duurzame en groeibevorderende hervormingen en investeringen, met name om de groene en de digitale transitie te stimuleren, waarbij de veerkracht en potentiële groei van de economieën van de lidstaten wordt versterkt. Tevens draagt zij bij tot versterken van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën en het stimuleren van groei en werkgelegenheid op middellange en lange termijn. De maximale financiële bijdrage per lidstaat in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit [is] op [XX] juni 2022 bijgewerkt, overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241.

(2) Op 24 november 2021 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan de jaarlijkse duurzamegroeianalyse en daarmee de aanzet gegeven tot het Europees Semester 2022 voor coördinatie van het economisch beleid. Er is terdege rekening gehouden met de bevestigde gezamenlijke toezegging van de sociale top van Porto van mei 2021 om de op 17 november 2017 door het Europees Parlement, de Raad en de Commissie afgekondigde Europese pijler van sociale rechten verder uit te voeren. De Europese

[1] PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25.

[2] Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

Raad heeft op 25 maart 2022 zijn goedkeuring gehecht aan de prioriteiten van de jaarlijkse duurzamegroeianalyse 2022. Op 24 november 2021 heeft de Commissie op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 ook het waarschuwingsmechanismeverslag aangenomen, waarin zij Frankrijk heeft genoemd als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie[3] nodig zou zijn. Op dezelfde datum heeft de Commissie ook een aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone goedgekeurd, die op 5 april 2022 door de Raad is aangenomen, alsook het voorstel voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2022 waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd, dat op 14 maart 2022 door de Raad is aangenomen.

(3) Door de Russische invasie van Oekraïne, in de nasleep van de wereldwijde pandemie, is de geopolitieke en economische context aanzienlijk veranderd. De gevolgen van de invasie voor de economieën van de lidstaten zijn onder meer voelbaar door de hogere energie- en voedselprijzen en de zwakkere groeivooruitzichten. De hogere energieprijzen wegen vooral op de meest kwetsbare huishoudens, met name die welke in energiearmoede leven of dreigen te vervallen. De EU heeft ook te maken met een ongekende instroom van mensen die Oekraïne ontvluchten. In dit verband werd op 4 maart 2022 voor het eerst de richtlijn tijdelijke bescherming[4] in werking gesteld, waarbij ontheemden uit Oekraïne het recht kregen legaal in de EU te verblijven, evenals het recht op toegang tot onderwijs en opleiding, de arbeidsmarkt, gezondheidszorg, huisvesting en sociale voorzieningen.

(4) Rekening houdend met de snel veranderende economische en geopolitieke situatie wordt de brede coördinatie van het economisch en werkgelegenheidsbeleid in 2022 hervat in het kader van het Europees Semester, waarbij de ontwikkelingen worden afgestemd op de uitvoeringsvereisten van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, zoals uiteengezet in de jaarlijkse duurzamegroeianalyse 2022. De uitvoering van de vastgestelde herstel- en veerkrachtplannen is van essentieel belang voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten in het kader van het Europees Semester, aangezien de plannen betrekking hebben op alle of een aanzienlijk deel van de relevante landspecifieke aanbevelingen die in de semestercycli 2019 en 2020 zijn gedaan. De landspecifieke aanbevelingen 2019 en 2020 blijven ook relevant voor herstel-en veerkrachtplannen die worden herzien, bijgewerkt of gewijzigd overeenkomstig de artikelen 14, 18 en 21 van Verordening (EU) 2021/241, naast landspecifieke aanbevelingen die zijn gedaan tot de datum van indiening van het gewijzigde plan.

(5) De algemene ontsnappingsclausule is sinds maart 2020 actief[5]. In haar mededeling van 3 maart 2021[6] heeft de Commissie haar standpunt uiteengezet dat het besluit om de algemene ontsnappingsclausule te deactiveren dan wel te blijven toepassen, moet

---

3 Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden (PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25).

4 Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van 4 maart 2022 tot vaststelling van het bestaan van een massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne in de zin van artikel 5 van Richtlijn 2001/55/EG, en tot invoering van tijdelijke bescherming naar aanleiding daarvan (PB L 71 van 4.3.2022, blz. 1).

5 Mededeling van de Commissie aan de Raad over de activering van de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact, Brussel, 20.3.2020, COM(2020) 123 final.

6 Mededeling van de Commissie aan de Raad – Een jaar na de uitbraak van COVID-19: de respons vanuit het begrotingsbeleid, Brussel, 3.3.2021, COM(2021) 105 final.

worden gezien als een algehele evaluatie van de toestand van de economie, waarbij het niveau van economische activiteit in de EU of de eurozone in vergelijking met het niveau van vóór de crisis (eind 2019) een belangrijk kwantitatief criterium is. De toegenomen onzekerheid en de grote neerwaartse risico's voor de economische vooruitzichten in de context van oorlog in Europa, de ongekende energieprijsstijgingen en de aanhoudende verstoringen van de toeleveringsketen rechtvaardigen de verlenging van de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact tot eind 2023.

(6) Volgens de benadering in het advies van de Raad van 18 juni 2021 over het stabiliteitsprogramma 2021 wordt de begrotingskoers momenteel het best afgemeten aan de verandering in de primaire uitgaven (ongerekend discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde), met uitsluiting van COVID-19-gerelateerde tijdelijke noodmaatregelen maar met inbegrip van uitgaven gefinancierd met niet-terugbetaalbare steun (subsidies) uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere EU-fondsen, ten opzichte van de potentiële groei op middellange termijn[7]. Naast de algemene begrotingskoers wordt, om te beoordelen of het nationale begrotingsbeleid prudent is en de samenstelling ervan bevorderlijk is voor een duurzaam herstel dat in overeenstemming is met de groene en digitale transitie, ook aandacht besteed aan de ontwikkeling van nationaal gefinancierde[8] primaire lopende uitgaven (ongerekend discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde en met uitsluiting van COVID-19-gerelateerde tijdelijke noodmaatregelen) en investeringen.

(7) Op 2 maart 2022 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan een mededeling met brede richtsnoeren voor het begrotingsbeleid in 2023, die erop gericht is de voorbereiding van de stabiliteits- en convergentieprogramma's van de lidstaten te ondersteunen en aldus de beleidscoördinatie te versterken[9]. De Commissie merkte op dat, op basis van de macro-economische vooruitzichten van de winterprognoses 2022, de overgang van een geaggregeerde ondersteunende begrotingskoers in 2020-2022 naar een in grote lijnen neutrale geaggregeerde begrotingskoers in 2023 passend lijkt, maar zij is klaar om te reageren op de veranderende economische situatie. De Commissie kondigde aan dat de begrotingsaanbevelingen voor 2023 van lidstaat tot lidstaat moeten blijven verschillen en dat in die aanbevelingen rekening moet worden gehouden met mogelijke overloopeffecten tussen landen. De Commissie heeft de lidstaten verzocht de richtsnoeren in hun stabiliteits- en convergentieprogramma's te verwerken. De Commissie heeft zich ertoe verbonden de economische ontwikkelingen nauwlettend te volgen en haar beleidsrichtsnoeren waar nodig en uiterlijk in het voorjaarspakket van het Europees Semester eind mei 2022 aan te passen.

(8) Wat de op 2 maart 2022 verstrekte begrotingsrichtsnoeren betreft, wordt in de begrotingsaanbevelingen voor 2023 rekening gehouden met de verslechterde economische vooruitzichten, de toegenomen onzekerheid en verdere neerwaartse risico's, en de hogere inflatie in vergelijking met de winterprognoses. Tegen deze achtergrond moet de budgettaire respons de overheidsinvesteringen in de groene en digitale transitie en in energiezekerheid uitbreiden en de koopkracht van de meest

---

7 De ramingen betreffende de begrotingskoers en de componenten daarvan in deze aanbeveling zijn ramingen van de Commissie op basis van de aannames die aan de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie ten grondslag liggen. In de ramingen van de Commissie van de potentiële groei op middellange termijn is geen rekening gehouden met het positieve effect van hervormingen die deel uitmaken van het herstel- en veerkrachtplan en die de potentiële groei kunnen stimuleren.

8 Niet gefinancierd met subsidies uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere EU-fondsen.

9 Mededeling van de Commissie aan de Raad: Richtsnoeren voor het begrotingsbeleid voor 2023, Brussel, 2.3.2022, COM(2022) 85 final.

kwetsbare huishoudens ondersteunen om de gevolgen van de stijging van de energieprijzen op te vangen en de inflatiedruk als gevolg van tweederonde-effecten te helpen beperken door middel van gerichte en tijdelijke maatregelen; het begrotingsbeleid moet flexibel blijven, zodat het kan worden aangepast aan de snel veranderende omstandigheden, en moet van land tot land verschillen afhankelijk van hun budgettaire en economische situatie, ook wat betreft de blootstelling aan de crisis en de instroom van ontheemden uit Oekraïne.

(9) Op 28 april 2021 heeft Frankrijk zijn nationale herstel- en veerkrachtplan bij de Commissie ingediend, overeenkomstig artikel 18, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241. Krachtens artikel 19 van Verordening (EU) 2021/241 heeft de Commissie de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het herstel- en veerkrachtplan beoordeeld overeenkomstig de beoordelingsrichtsnoeren van bijlage V bij die verordening. Op 13 juli 2021 heeft de Raad zijn besluit betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Frankrijk aangenomen[10]. De vrijgave van tranches is afhankelijk van een besluit van de Commissie overeenkomstig artikel 24, lid 5, van Verordening (EU) 2021/241 houdende dat Frankrijk de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die in het uitvoeringsbesluit van de Raad zijn vastgelegd, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Onder bevredigende verwezenlijking wordt begrepen dat de verwezenlijking van eerdere mijlpalen en streefdoelen niet is teruggedraaid.

(10) Op 4 mei 2022 heeft Frankrijk zijn nationale hervormingsprogramma 2022 ingediend. Frankrijk heeft zijn stabiliteitsprogramma niet ingediend. Overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241 weerspiegelt het nationale hervormingsprogramma 2022 ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Frankrijk over de vorderingen bij de verwezenlijking van zijn herstel- en veerkrachtplan.

(11) De Commissie heeft op 23 mei 2022 het landverslag 2022 voor Frankrijk[11] gepubliceerd. Daarin werd de vooruitgang beoordeeld die Frankrijk heeft geboekt bij de uitvoering van de desbetreffende landspecifieke aanbevelingen die de Raad in 2019, 2020 en 2021 heeft vastgesteld en werd de balans opgemaakt van de uitvoering door Frankrijk van het herstel- en veerkrachtplan, voortbouwend op het scorebord voor herstel en veerkracht. Op basis van deze analyse werden in het landverslag lacunes vastgesteld met betrekking tot de uitdagingen die niet of slechts gedeeltelijk worden aangepakt in het herstel- en veerkrachtplan, alsook nieuwe en opkomende uitdagingen, waaronder die welke voortvloeien uit de Russische invasie van Oekraïne. Ook werd de vooruitgang beoordeeld die Frankrijk heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de EU inzake werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de VN.

(12) De Commissie heeft op grond van artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 met betrekking tot Frankrijk een diepgaande evaluatie verricht en de resultaten ervan bekendgemaakt op 23 mei 2022[12]. Daarin concludeerde zij dat Frankrijk met macro-economische onevenwichtigheden wordt geconfronteerd. De zwakke punten houden vooral verband met de hoge overheidsschuld en het zwakke concurrentievermogen, die

---

10 Uitvoeringsbesluit van de Raad van 6 juli 2021 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Frankrijk (ST 10162/2021; ST 10162/2021 ADD 1).

11 SWD(2022) 612.

12 SWD(2022) 632.

grensoverschrijdende relevantie hebben, tegen een achtergrond van lage productiviteitsgroei.

(13) Op 23 mei 2022 heeft de Commissie een verslag uitgebracht op grond van artikel 126, lid 3, VWEU. In dit verslag wordt de begrotingssituatie van Frankrijk besproken, aangezien het overheidstekort in 2021 de in het Verdrag vastgestelde referentiewaarde van 3 % van het bbp overschreed, terwijl de overheidsschuld de in het Verdrag vastgestelde referentiewaarde van 60 % van het bbp overschreed en niet aan de schuldreductiebenchmark voldeed. In het verslag werd geconcludeerd dat niet aan de tekort- en schuldcriteria was voldaan. In overeenstemming met de mededeling van 2 maart 2022 was de Commissie in het kader van haar beoordeling van alle relevante factoren van oordeel dat de naleving van de schuldreductiebenchmark een te veeleisende en vroege begrotingsinspanning zou inhouden die de groei in gevaar dreigt te brengen. Volgens de Commissie is in de huidige uitzonderlijke economische omstandigheden voldoen aan de schuldreductiebenchmark niet gerechtvaardigd. Zoals aangekondigd, heeft de Commissie niet voorgesteld om in het voorjaar van 2022 nieuwe buitensporigtekortprocedures in te leiden. Zij zal in het najaar van 2022 opnieuw nagaan of het relevant is voor te stellen om buitensporigtekortprocedures in te leiden.

(14) Op 20 juli 2020 heeft de Raad Frankrijk aanbevolen om in 2020 en 2021 overeenkomstig de algemene ontsnappingsclausule alle nodige maatregelen te nemen om de pandemie doeltreffend aan te pakken, de economie te stimuleren en het daaropvolgende herstel te ondersteunen. Ook heeft hij Frankrijk aanbevolen om, als de economische omstandigheden dit toelaten, begrotingsbeleid te voeren dat gericht is op het tot stand brengen van prudente begrotingssituaties op middellange termijn en het waarborgen van de houdbaarheid van de schuld, daarbij de investeringen verhogend. Volgens door Eurostat gevalideerde gegevens daalde het overheidstekort van Frankrijk van 8,9 % van het bbp in 2020 tot 6,5 % in 2021. De respons vanuit het begrotingsbeleid door Frankrijk ondersteunde het economisch herstel in 2021, terwijl de tijdelijke noodsteunmaatregelen daalden van 3,3 % van het bbp in 2020 tot 2,6 % in 2021. De maatregelen die Frankrijk in 2021 heeft genomen, stemmen overeen met de aanbeveling van de Raad van 20 juli 2020. De door de regering in 2020 en 2021 genomen discretionaire begrotingsmaatregelen waren meestal tijdelijk of gingen met compenserende maatregelen gepaard. Tegelijkertijd waren sommige van de discretionaire maatregelen die de regering in de periode 2020-2021 heeft genomen niet tijdelijk of gingen zij niet met compenserende maatregelen gepaard, voornamelijk bestaande uit de permanente verlaging van de belastingen op productie vanaf 2021 en de verhoging van de ambtenarensalarissen, vooral in de gezondheidszorg. In 2021 bedroeg de overheidsschuld volgens door Eurostat gevalideerde gegevens 112,9 % van het bbp.

(15) Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie uitgegaan van een overheidstekort van 4,6 % van het bbp in 2022 en 3,2 % in 2023. In de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie wordt uitgegaan van een overheidsschuldquote van 111,2 % in 2022 en 109,1 % in 2023. Volgens de analyse van de Commissie lijken de risico's voor de houdbaarheid van de schuld op middellange termijn groot.

Op basis van de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie wordt de potentiële productiegroei op middellange termijn (tienjarig gemiddelde) geraamd op 1,0 %. In deze raming is echter geen rekening gehouden met het effect van de hervormingen die

deel uitmaken van het herstel- en veerkrachtplan en die de potentiële groei van Frankrijk kunnen bevorderen.

(16) In 2022 heeft de regering het merendeel van de maatregelen die naar aanleiding van de COVID-19-crisis waren genomen, uitgefaseerd, zodat de tijdelijke noodsteunmaatregelen naar verwachting zullen afnemen van 2,6 % van het bbp in 2021 tot 0,4 % in 2022. Het overheidstekort wordt beïnvloed door de maatregelen die zijn genomen om de economische en sociale gevolgen van de energieprijsstijgingen tegen te gaan, die in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie worden geraamd op 0,7 % van het bbp in 2022 en naar verwachting in 2023 worden uitgefaseerd[13]. Deze maatregelen bestaan hoofdzakelijk uit sociale overdrachten naar armere huishoudens, verlagingen van de indirecte belastingen op energieverbruik, maxima voor detail- en groothandelsprijzen, en subsidies aan energie-intensieve ondernemingen. Deze maatregelen zijn als tijdelijk aangekondigd. Mochten de energieprijzen echter ook in 2023 hoog blijven, dan zouden sommige van deze maatregelen kunnen worden verlengd. Sommige van deze maatregelen zijn niet gericht, met name het algemene plafond voor elektriciteits- en gasprijzen en een volledig gesubsidieerde korting op brandstoffen. Het overheidstekort wordt ook beïnvloed door de kosten om ontheemden uit Oekraïne tijdelijke bescherming te bieden, die in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie worden geraamd op 0,1 % van het bbp in 2022 en 0,1 % in 2023[14].

(17) Op 18 juni 2021 heeft de Raad Frankrijk aanbevolen[15] om in 2022 gebruik te maken van de herstel- en veerkrachtfaciliteit om aanvullende investeringen ter ondersteuning van het herstel te financieren en tegelijk een prudent begrotingsbeleid te voeren. Bovendien moet het nationaal gefinancierde investeringen in stand houden. Ook heeft hij Frankrijk aanbevolen om, als de economische omstandigheden dit toelaten, begrotingsbeleid te voeren dat gericht is op het tot stand brengen van prudente begrotingssituaties op middellange termijn en het waarborgen van de houdbaarheid van de begroting op middellange termijn, en om tegelijkertijd de investeringen op te voeren teneinde het groeipotentieel te stimuleren.

(18) Op basis van de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie wordt verwacht dat de begrotingskoers in 2022 ondersteunend zal zijn op -1,7 % van het bbp[16]. Frankrijk is voornemens het herstel verder te ondersteunen door gebruik te maken van de herstel- en veerkrachtfaciliteit om aanvullende investeringen te financieren, zoals aanbevolen door de Raad. De positieve bijdrage aan de economische activiteit van de met subsidies uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere EU-fondsen gefinancierde uitgaven zal naar verwachting met 0,2 procentpunt van het bbp afnemen ten opzichte

---

13 De cijfers geven het niveau weer van de jaarlijkse begrotingskosten van de maatregelen die sinds het najaar van 2021 zijn genomen, waaronder lopende ontvangsten en uitgaven en – in voorkomend geval – kapitaaluitgaven.

14 Aangenomen wordt dat het totale aantal ontheemden uit Oekraïne in de EU geleidelijk zal oplopen tot 6 miljoen eind 2022. Hun geografische spreiding wordt ingeschat op basis van de omvang van de bestaande diaspora, de relatieve bevolking van de ontvangende lidstaat, en de feitelijke spreiding van ontheemden uit Oekraïne over de EU vanaf maart 2022. Voor de begrotingskosten per persoon worden de ramingen gebaseerd op het Euromod-microsimulatiemodel van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek van de Commissie, rekening houdend met zowel overdrachten in contanten waarvoor mensen in aanmerking kunnen komen als uitkeringen in natura, zoals onderwijs en gezondheidszorg.

15 Aanbeveling van de Raad van 18 juni 2021 met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2021 van Frankrijk, PB C 304 van 29.7.2021, blz. 43.

16 Een minteken (plusteken) bij de indicator betekent dat de groei van de primaire uitgaven hoger (lager) uitvalt dan de economische groei op middellange termijn, wat wijst op een expansief (contractief) begrotingsbeleid.

van 2021. Deze afname in 2022 is het gevolg van de vervroegde financiële steun uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit in 2021. Nationaal gefinancierde investeringen zullen in 2022 naar verwachting een neutrale bijdrage aan de begrotingskoers leveren[17]. Frankrijk is derhalve van plan nationaal gefinancierde investeringen in stand te houden, zoals aanbevolen door de Raad. Tegelijkertijd zal de groei van de nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven (ongerekend nieuwe maatregelen aan de ontvangstenzijde) in 2022 naar verwachting een expansieve bijdrage van 1,6 procentpunt aan de algemene begrotingskoers leveren. Deze aanzienlijke expansieve bijdrage omvat het extra effect van de maatregelen om de economische en sociale gevolgen van de energieprijsstijgingen op te vangen (0,5 % van het bbp), alsook de kosten van de tijdelijke bescherming van ontheemden uit Oekraïne (0,1 % van het bbp). Andere maatregelen in verband met de lopende uitgaven zijn onder meer die welke in het herstel- en veerkrachtplan naar voren worden gebracht om de economische gevolgen van het conflict in Oekraïne op te vangen, zoals directe subsidies aan ad-hocsectoren (0,1 % van het bbp) en de verhoging van de ambtenarensalarissen (0,1 % van het bbp). Aan de ontvangstenzijde zullen de verlaging van de vennootschapsbelasting (0,1 % van het bbp) en van de onroerendgoedbelasting (0,1% van het bbp) naar verwachting eveneens bijdragen aan de expansieve begrotingskoers. De grotere stijging van de consumentenprijzen in vergelijking met de bbp-deflator zal naar verwachting van invloed zijn op de expansieve bijdrage van de nationaal gefinancierde lopende primaire uitgaven in 2022 doordat de overheidsconsumptie en sociale uitkeringen erdoor zullen toenemen. Volgens van de prognoses van de Commissie worden deze maatregelen en oorzaken van hogere uitgaven niet volledig gecompenseerd door compenserende maatregelen.

(19) Voor 2023 wordt in de voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie uitgegaan van een begrotingskoers van +0,9 % van het bbp bij ongewijzigd beleid[18]. Verwacht wordt dat Frankrijk ook in 2023 gebruik zal maken van de subsidies uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit om aanvullende investeringen ter ondersteuning van het herstel te financieren. De positieve bijdrage aan de economische activiteit van de met subsidies uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere EU-fondsen gefinancierde uitgaven zal naar verwachting met 0,1 procentpunt van het bbp afnemen ten opzichte van 2022 als gevolg van de vervroegd beschikbaar gestelde financiële steun uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit in 2021 en 2022. Nationaal gefinancierde investeringen zullen in 2023 naar verwachting een neutrale bijdrage aan de begrotingskoers leveren[19]. Tegelijkertijd zal de groei van de nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven (ongerekend nieuwe maatregelen aan de ontvangstenzijde) in 2023 naar verwachting een contractieve bijdrage van 0,7 procentpunt aan de algemene begrotingskoers leveren. Dit omvat het effect van de uitfasering van de maatregelen om de gestegen energieprijzen aan te pakken (0,7 % van het bbp). Daarom berust de contractieve bijdrage van de nationaal gefinancierde lopende uitgaven op de uitfasering van de maatregelen om de gevolgen van de stijging van de energieprijzen aan te pakken, zoals thans gepland.

---

17 Andere nationaal gefinancierde kapitaaluitgaven zullen naar verwachting een expansieve bijdrage van 0,2 procentpunt van het bbp leveren.

18 Een minteken (plusteken) bij de indicator betekent dat de groei van de primaire uitgaven hoger (lager) uitvalt dan de economische groei op middellange termijn, wat wijst op een expansief (contractief) begrotingsbeleid.

19 Andere nationaal gefinancierde kapitaaluitgaven zullen naar verwachting een contractieve bijdrage van 0,1 procentpunt van het bbp leveren.

(20) Het huidige pensioenstelsel in Frankrijk is complex en bestaat uit meer dan 40 naast elkaar bestaande regelingen, die elk voor een andere groep werknemers zijn bedoeld en aan andere regels zijn onderworpen. Volgens gegevens van Eurostat waren de overheidsuitgaven voor pensioenen in Frankrijk met 14,6 % van het bbp in 2019 de op twee na hoogste in de EU. De hoge kosten houden verband met een relatief hoge inkomensvervangingsratio (d.w.z. pensioen in verhouding tot het laatste jaarinkomen vóór pensionering), de levensverwachting, een relatief vroege effectieve pensioenleeftijd (rond 62 jaar) en een hoog aantal gepensioneerden in de totale bevolking. Volgens zowel het vergrijzingsverslag 2021 van de Commissie en het laatste jaarverslag van de Franse pensioenadviesraad (Conseil d'orientation des retraites) zullen de pensioenuitgaven, na een verwachte lichte daling tot 2024, tussen 2025 en ongeveer 2030 naar verwachting matig stijgen met ongeveer 0,2 procentpunt van het bbp. De hoge totale overheidsuitgaven, waarvan de pensioenuitgaven een van de belangrijkste zijn, dragen bij tot de accumulatie van de overheidsschuld ondanks de zware belastingdruk, waardoor Frankrijk op middellange termijn met grote risico's voor de houdbaarheid van de begroting wordt geconfronteerd. Tot 2070 wordt een gestage daling van de pensioenuitgaven verwacht, voornamelijk als gevolg van de indexatie van de pensioenuitkeringen op basis van de inflatie, die het effect van de toegenomen afhankelijkheidsratio als gevolg van de vergrijzing compenseert. De vereenvoudiging van het pensioenstelsel door eenmaking van de verschillende regelingen zou voor meer transparantie en billijkheid helpen zorgen, zou een positief effect hebben op de arbeidsmobiliteit en de efficiëntie van de arbeidsallocatie en zou de budgettaire houdbaarheid kunnen versterken. In 2018 is de Franse regering een hervormingsproces gestart met als doel de regels van de vele pensioenregelingen gelijk te trekken. De hervorming werd stopgezet toen de COVID-19-pandemie uitbrak. Bij de presentatie van de doelstellingen van het Franse herstel- en weerbaarheidsplan heeft de regering bevestigd dat zij zich inzet voor een ambitieuze hervorming van het pensioenstelsel met als doel de billijkheid en houdbaarheid ervan te verbeteren.

(21) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, onder b), van alsmede bijlage V, criterium 2.2, bij Verordening (EU) 2021/241 bevat het herstel- en veerkrachtplan een uitgebreide reeks elkaar versterkende hervormingen en investeringen die uiterlijk in 2026 moeten zijn uitgevoerd. Deze dragen bij tot het aanpakken van alle of een aanzienlijk deel van de economische en sociale uitdagingen die zijn opgenomen in de landspecifieke aanbevelingen die de Raad in het kader van het Europees Semester in 2019 en 2020 tot Frankrijk heeft gericht, naast de eventuele landspecifieke aanbevelingen die tot de datum van vaststelling van een plan zijn gedaan. Frankrijk heeft goede vooruitgang geboekt bij de uitvoering van zijn plan. De Commissie heeft het eerste betalingsverzoek van Frankrijk positief beoordeeld, rekening houdend met het advies van het Economisch en Financieel Comité, wat heeft geleid tot de uitbetaling van 7,4 miljard euro financiële steun (exclusief voorfinanciering) op 4 maart 2022. De 38 bijbehorende mijlpalen en streefdoelen hebben betrekking op hervormingen op het gebied van de overheidsfinanciën, de arbeidsmarkt, de gezondheidszorg en de langdurige zorg. Frankrijk heeft geïnvesteerd in het verbeteren van de energie-efficiëntie van gebouwen (openbare gebouwen, particuliere gebouwen en sociale woningen), duurzaam vervoer (aankoop van schone voertuigen), het koolstofvrij maken van de industrie, werkgelegenheid voor jongeren en onderwijs. Verschillende onderzoeksstrategieën met betrekking tot belangrijke groene en digitale technologieën zijn gevalideerd en in 2022 en 2023 zullen oproepen tot het indienen van voorstellen worden gelanceerd.

(22) Verwacht wordt dat de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan van Frankrijk zal bijdragen tot verdere vooruitgang bij de groene en digitale transitie. Maatregelen ter ondersteuning van de klimaatdoelstellingen in Frankrijk vertegenwoordigen 46,0 % van de totale toewijzing van het plan (met belangrijke investeringen in energierenovatie van gebouwen), terwijl maatregelen ter ondersteuning van digitale doelstellingen goed zijn voor 21,3 %. De volledige uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, in overeenstemming met de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen, zal Frankrijk helpen om snel te herstellen van de gevolgen van de COVID-19-crisis en tegelijkertijd zijn veerkracht vergroten. De systematische betrokkenheid van de sociale partners en andere relevante belanghebbenden blijft belangrijk voor de succesvolle uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, alsook ander economisch en werkgelegenheidsbeleid dat verder gaat dan het plan, om te zorgen voor een breed draagvlak voor de algehele beleidsagenda.

(23) Frankrijk heeft zijn programmeringsdocumenten betreffende het cohesiebeleid[20] ingediend: de partnerschapsovereenkomst op 17 december 2021 en de documenten voor de meeste programma's vóór 17 maart 2022. Overeenkomstig Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 moet Frankrijk in de programmering van de cohesiebeleidsfondsen 2021-2027 rekening houden met de desbetreffende landspecifieke aanbevelingen. Dit is een voorwaarde voor het verbeteren van de doeltreffendheid en het maximaliseren van de meerwaarde van de financiële steun die uit de cohesiebeleidsfondsen wordt ontvangen, en voor het bevorderen van de coördinatie, de complementariteit en de samenhang tussen deze fondsen en andere instrumenten en fondsen van de Unie. De succesvolle uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit en cohesiebeleidsprogramma's hangt ook af van het wegnemen van knelpunten voor investeringen ter ondersteuning van de groene en digitale transitie en een evenwichtige territoriale ontwikkeling.

(24) Naast de economische en sociale uitdagingen die in het herstel- en veerkrachtplan aan bod komen, wordt Frankrijk geconfronteerd met een aantal extra uitdagingen in verband met het tekort aan vakmensen en de uitrol van hernieuwbare energie. De verbetering van de vaardigheden van de beroepsbevolking zou bijdragen tot de verhoging van de arbeidsproductiviteit en dus tot de verbetering van het algemene concurrentievermogen van de Franse economie.

(25) Het tekort aan arbeidskrachten neemt toe en volgens de werkgevers is het gebrek aan geschoolde werknemers in meer dan 50 % van de gevallen de belangrijkste belemmering voor aanwerving, vooral voor banen waarvoor technische vaardigheden vereist zijn, zoals die welke nodig zijn voor de groene en digitale transitie (industrie, bouw). De huidige investeringen in de bij- en omscholing van werknemers werpen pas na verloop van tijd vruchten af en de doeltreffendheid ervan wordt ondermijnd door het feit dat meer dan een vijfde van de 15-jarigen een laag niveau van basisvaardigheden heeft, waardoor zij later in hun leven over het algemeen minder profijt hebben van opleiding. De zwakke prestaties op het gebied van wiskunde (Franse leerlingen haalden de laagste scores van de 22 deelnemende EU-landen in TIMSS 2019 (Trends in Mathematics and Science Study) en wetenschap zijn

[20] Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid. PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159.

bijzonder zorgwekkend, gezien de tekorten aan technische vaardigheden. Bovendien blijkt uit evaluaties dat laaggeschoolden over het algemeen minder profiteren van opleidingen die tot een kwalificatie leiden.

(26) Ondanks de goede resultaten in het algemeen, zijn de grote sociaal-economische en regionale ongelijkheden in het Franse onderwijsstelsel van invloed op het niveau van de basisvaardigheden. Volgens PISA is Frankrijk een van de EU-lidstaten waar het effect van de sociaal-economische achtergrond op de prestaties van de leerlingen het grootst is. Uit indicatoren blijkt dat 35,3 % van de kansarme 15-jarigen en 44,5 % van de migrantenleerlingen van de eerste generatie niet over voldoende basisleesvaardigheden beschikt, terwijl het gemiddelde 20,9 % bedraagt. Om dit probleem aan te pakken, heeft Frankrijk in 2017 een proefhervorming doorgevoerd die erin bestond de klassengrootte in de eerste klassen te halveren voor leerlingen in als prioritair aangemerkte gebieden, zodat zij meer gepersonaliseerde ondersteuning kunnen krijgen in een sfeer die bevorderlijk is voor het leren. In 2021 heeft de Franse Rekenkamer gewezen op tekortkomingen in het schoolsysteem die vooral negatieve gevolgen hadden voor de leerresultaten van kansarme leerlingen, en heeft hij opgeroepen tot meer autonomie voor en betere evaluaties van scholen. Sociaal-economische ongelijkheden kunnen worden verergerd door een lagere deelname van leerkrachten aan permanente bijscholing en een hoge verhouding tussen leerlingen en leerkrachten. In achterstandsgebieden zijn de kwalificatieniveaus van leerkrachten wetenschappen doorgaans lager dan in andere EU-landen. De hervorming van het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding van 2018 en aanzienlijke stimulansen voor werkgevers hebben het aantal leerlingplaatsen doen toenemen, met een positief effect op de arbeidsparticipatie van afgestudeerden.

(27) In reactie op het mandaat van de staatshoofden en regeringsleiders van de EU, zoals uiteengezet in de Verklaring van Versailles, beoogt het REPowerEU-plan de afhankelijkheid van de Europese Unie van de invoer van fossiele brandstoffen uit Rusland zo spoedig mogelijk af te bouwen. Daartoe wordt in overleg met de lidstaten bepaald wat de meest geschikte projecten, investeringen en hervormingen op nationaal, regionaal en EU-niveau zijn. Deze maatregelen zijn erop gericht de algehele afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen en fossiele brandstoffen liever uit andere landen dan Rusland in te voeren.

(28) Volgens de gegevens voor 2020 is Frankrijk voor 9 %, 17 % en 34 % afhankelijk van de invoer van respectievelijk aardolie, aardgas en steenkool uit Rusland, wat lager is dan het EU 27-gemiddelde[21]. Frankrijk is minder blootgesteld aan Russische fossiele brandstoffen dan het EU-gemiddelde, grotendeels omdat de Franse energiemix hoofdzakelijk op kernenergie berust (40,6% van het bruto binnenlands energieverbruik). Het aandeel van fossiele brandstoffen in de energiemix is lager dan het EU-27-gemiddelde: aardolie, aardgas en vaste fossiele brandstoffen (met inbegrip van steenkool) vertegenwoordigen respectievelijk 28,6 %, 15,4 % en 2,3 % van het bruto binnenlands energieverbruik in Frankrijk. Bovendien beschikt Frankrijk over 4 lng-terminals, wat een grotere diversificatie van de gasinvoer mogelijk maakt. De huidige geopolitieke situatie en hoge energieprijzen maken het voor Frankrijk echter des te dringender om zijn inspanningen verder op te voeren teneinde de in zijn nationale energie- en klimaatplan vastgestelde doelstellingen voor hernieuwbare

[21] Eurostat (2020), aandeel van de invoer uit Rusland in de totale invoer van aardgas, aardolie en steenkool. Voor het gemiddelde van de EU-27 is de totale invoer gebaseerd op de invoer van buiten de EU-27. Voor Frankrijk omvat de totale invoer ook de intracommunautaire handel. Ruwe aardolie omvat geen geraffineerde aardolieproducten.

energie te halen. In 2020 bedroeg het aandeel hernieuwbare energie in het bruto-eindverbruik van energie in Frankrijk 19,1 %, wat minder is dan het streefdoel van 23 % dat in zijn nationale energie- en klimaatplan is vastgesteld. Frankrijk moet zijn ambities wat betreft het reduceren van broeikasgasemissies, het vergroten van het aandeel van hernieuwbare energie en het verbeteren van de energie-efficiëntie verder aanscherpen om de doelstellingen van "Fit for 55" te halen. De decarbonisatie van industriële processen en van de verwarming van gebouwen kan worden versneld door meer overheidssteun voor technologieën zoals klein- en grootschalige warmtepompen en geothermische energie, met inbegrip van steun voor stadsverwarmingsnetten, en door een snellere uitrol van duurzame anaerobe vergisting ('méthanisation') en andere technologieën voor de duurzame productie van duurzame biogassen zoals biomethaan. Dergelijke investeringen zouden ook de afhankelijkheid van de invoer van aardgas uit Rusland helpen verminderen. Een versnelde uitfasering van de resterende subsidies voor fossiele brandstoffen zou het concurrentievermogen van hernieuwbare energie ten opzichte van alternatieven op basis van fossiele brandstoffen verbeteren. Investeringen in hernieuwbare energie, zowel grootschalige als decentrale installaties, kunnen ook de macro-economische veerkracht en het concurrentievermogen versterken door de energiezekerheid te vergroten en de innovatie in de energiesector te stimuleren.

(29) De uitrol van grootschalige projecten voor hernieuwbare energie in Frankrijk, met name onshore en offshore windmolenparken en fotovoltaïsche zonne-energieprojecten, wordt belemmerd door restrictieve regelgeving, grote administratieve lasten en dure vergunningsprocedures. Ontoereikende investeringen in het elektriciteitsnet op nationaal niveau hebben ook geleid tot een tekort aan toegangspunten, stijgende kosten voor de aansluiting op het net en vertragingen bij de aansluiting op het net, die momenteel kunnen oplopen tot enkele maanden. Windmolenparken op land mogen niet worden gebouwd op een afstand van minder dan 5 tot 30 km van meteorologische radars, militaire radars en radars voor de burgerluchtvaart, waardoor ongeveer 45 % van de nieuwe projecten moeite heeft om geschikte locaties te vinden. De procedures moeten worden verbeterd om te voorkomen dat projecten in een zeer laat stadium van ontwikkeling worden afgewezen wegens veiligheidsgerelateerde militaire restricties. Indien nationale, regionale en lokale overheden bij de goedkeuringsprocedures betrokken zijn, betekent dit dat veelvuldige verzoeken om stadsplanningsdocumenten bij te werken, ook moeten worden verwerkt in documenten op een lager niveau, wat extra administratieve lasten met zich meebrengt. Het goedkeuringsproces zou kunnen worden versneld als hiervoor meer personele en financiële middelen zouden worden uitgetrokken bij de centrale overheden op regionaal niveau (d.w.z. voor gedecentraliseerde overheidsdiensten) en bij de bevoegde instanties en de netbeheerders, als de regionale en lokale overheden nauwer zouden worden betrokken bij de ruimtelijke ordening en als de aanbestedingsprocedures sneller zouden verlopen. Decentralisatie en de versterking van mechanismen voor inspraak van het publiek zouden leiden tot een daling van de klachten van derden, die aanzienlijke vertragingen veroorzaken bij de ingebruikname van nieuwe projecten. Een stabiel regelgevingskader op nationaal niveau zou investeerders meer zekerheid bieden, vooral voor de planning op langere termijn.

(30) De verbetering van de energie-efficiëntie en de vermindering van het energieverbruik zullen helpen de emissies en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen. In Frankrijk is 25 % van alle broeikasgasemissies afkomstig van de bouw en het gebruik van gebouwen. Het herstel- en veerkrachtplan bevat een deel dat volledig gewijd is aan energierenovatie van gebouwen en helpt zo de daarmee

samenhangende uitdagingen aan te pakken met een brede, transversale aanpak. De maatregelen hebben betrekking op alle soorten gebouwen, met prioriteit voor openbare gebouwen, maar omvatten ook belangrijke maatregelen om particuliere gebouwen en sociale woningen te renoveren en om de energie-efficiëntie van kleine ondernemingen te verhogen. In het kader van zijn nieuwe nationale veerkrachtplan versterkt Frankrijk de steunmechanismen voor verwarming van gebouwen op basis van hernieuwbare energie, bv. door het budget van het 'warmtefonds' met 150 miljoen euro te verhogen en de subsidie voor de installatie van verwarming op basis van hernieuwbare energie met 1 000 euro op te trekken. In de Franse nationale koolstofarme strategie (Stratégie Nationale Bas Carbone) is een ambitieus traject uitgestippeld om de emissies van gebouwen te verminderen en het energieverbruik in gebouwen tegen 2050 volledig koolstofvrij te maken. De huidige regeling 'Ma Prime Renov', die gericht is op huishoudens, verleent hoofdzakelijk subsidies voor individuele renovatiewerkzaamheden. Met het oog op het stimuleren van significante verbeteringen van de energie-efficiëntie zou het beleidskader kunnen worden verbeterd om grondige renovaties te stimuleren en Frankrijk te helpen de energie-efficiëntie van zijn gebouwenbestand verder te verhogen. De in augustus 2021 aangenomen klimaat- en veerkrachtwet heeft tot doel het energieverbruik op vele manieren te verminderen, bijvoorbeeld door premies voor elektrische fietsen toe te kennen en door in grootstedelijke gebieden lage-emissiezones in te stellen.

(31) Verdere steun voor grensoverschrijdende elektriciteitsinterconnectoren (reeds in ontwikkeling of gepland) blijft van cruciaal belang om een groot aandeel van hernieuwbare energie te kunnen integreren. Het vervroegen van investeringen in binnenlandse en grensoverschrijdende energie-infrastructuur zal helpen om minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen en met name van Russisch gas. Er wordt aanbevolen om investeringen in nieuwe infrastructuur en netten waar mogelijk toekomstbestendig te maken door ervoor te zorgen dat ze in de toekomst kunnen worden gebruikt voor duurzame brandstoffen, zodat ze op lange termijn duurzaam zijn. Interconnecties zijn van cruciaal belang voor de efficiënte werking van de interne energiemarkt, aangezien zij middelen bundelen om de algemene continuïteit van de voorziening te waarborgen.

(32) Hoewel het versnellen van de transitie naar klimaatneutraliteit en het afstappen van fossiele brandstoffen in verschillende sectoren aanzienlijke herstructureringskosten met zich mee zal brengen, kan Frankrijk in het kader van het cohesiebeleid gebruik maken van het mechanisme voor een rechtvaardige transitie om de sociaal-economische gevolgen van de transitie in de meest getroffen regio's te verzachten. Daarnaast kan Frankrijk gebruik maken van het Europees Sociaal Fonds Plus om de werkgelegenheid te verbeteren en de sociale cohesie te versterken.

(33) De Raad heeft het begrotingsbeleid van Frankrijk onderzocht, rekening houdend met de economische voorjaarsprognoses 2022 van de Commissie, en zijn beoordeling is met name in onderstaande aanbeveling 1 weergegeven.

(34) Aangezien de economieën van de lidstaten van de eurozone in hoge mate met elkaar zijn verweven en zij collectief bijdragen aan de werking van de economische en monetaire unie, heeft de Raad de lidstaten van de eurozone aanbevolen actie te ondernemen, onder meer via hun herstel- en veerkrachtplannen, teneinde uitvoering te geven aan de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone. Voor Frankrijk is dit weergegeven in de vier onderstaande aanbevelingen.

(35) In het licht van de diepgaande evaluatie door de Commissie en van deze beoordeling heeft de Raad het nationale hervormingsprogramma 2022 onderzocht. Zijn aanbevelingen op grond van artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 zijn in de onderstaande aanbevelingen 1, 2 en 3 weergegeven. De aanbevelingen 1, 2 en 3 dragen ook bij tot de uitvoering van de aanbevelingen voor de eurozone, met name de eerste, tweede en vierde aanbeveling voor de eurozone. Het in aanbeveling 1 bedoelde begrotingsbeleid draagt onder andere bij tot het aanpakken van onevenwichtigheden die verband houden met de hoge overheidsschuld. Het in aanbeveling 2 bedoelde beleid draagt onder meer bij tot het verminderen van de overheidsschuld en het verbeteren van het concurrentievermogen, aangezien de volledige uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan de groei zal ondersteunen en tegelijkertijd de economie veerkrachtiger zal maken. Het in aanbeveling 3 bedoelde beleid helpt onder meer om onevenwichtigheden aan te pakken die verband houden met het concurrentievermogen.

BEVEELT AAN dat Frankrijk in 2022 en 2023 de volgende actie onderneemt:

1. In 2023 een prudent begrotingsbeleid voeren, met name door de groei van de nationaal gefinancierde lopende uitgaven te beperken tot onder de potentiële productiegroei op middellange termijn, rekening houdend met voortgezette tijdelijke en gerichte steun aan huishoudens en bedrijven die het kwetsbaarst zijn voor energieprijsstijgingen en Ana mensen die Oekraïne ontvluchten. De lopende uitgaven aanpassen aan de veranderende situatie. De overheidsinvesteringen voor de groene en digitale transitie en voor energiezekerheid uitbreiden, onder meer door gebruik te maken van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, REPowerEU en andere EU-fondsen. Voor de periode na 2023 een begrotingsbeleid voeren dat gericht is op het tot stand brengen van prudente begrotingssituaties op middellange termijn, het zorgen voor een geloofwaardige en geleidelijke schuldreductie en het waarborgen van de houdbaarheid van de begroting op middellange termijn door middel van geleidelijke consolidatie, investeringen en hervormingen. Het pensioenstelsel hervormen om de regels van de verschillende pensioenregelingen geleidelijk gelijk te trekken zodat het pensioenstelsel billijker wordt en de houdbaarheid ervan wordt versterkt.

2. Doorgaan met de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan, in overeenstemming met de mijlpalen en streefdoelen die zijn opgenomen in het uitvoeringsbesluit van de Raad van 13 juli 2021. De onderhandelingen met de Commissie over de programmeringsdocumenten betreffende het cohesiebeleid 2021-2027 snel afronden met het oog op de uitvoering ervan.

3. Het tekort aan vaardigheden aanpakken door het niveau van de basisvaardigheden te verhogen, extra mogelijkheden voor leren op de werkplek aan te bieden en de leerresultaten van alle leerlingen te verbeteren, met name door middelen en methoden aan te passen aan de behoeften van kansarme leerlingen en scholen en door de arbeidsomstandigheden en permanente bijscholing van leerkrachten te verbeteren.

4. De totale afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen. De uitrol van grootschalige en decentrale hernieuwbare-energie-installaties versnellen door meer overheidsinvesteringen en door particuliere investeringen te vergemakkelijken, onder meer door de vergunningsprocedures verder te stroomlijnen en ervoor te zorgen dat de vergunningverlenende instanties over voldoende personeel beschikken. Het beleidskader verbeteren om grondige renovaties van gebouwen te stimuleren. De energie-interconnectiecapaciteit uitbreiden.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De Voorzitter